

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Historia De Sanctissima Crvce Caravacensi

Robles, Juan de

Augustae Vind., 1619

XVI. Plura S. Crvcis miracula.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64232](#)

proditoribus pecunia corruptis conuenisse, vt illud sibi tradant; post aduentum huius nuntij cessasse illos pulsus.

CAPVT XVI.

PLVRA EIVSDEM S. CRVCIS
miracula.

Quo tempore Commendatoris Carauacensis officio præfuit Ioannes de Haro, instrumentum publicum confectum, & auctoritate testium fidissimorum roboratum est, 8. Maij anno M C C C L X X I I I . in quo id, quod sequitur, ipsius iureiurando confirmatum reperimus cui contigit. Nobilis vir Petrus de Alarcon Commendator Membrillæ de Tocon, Ordinis S. Iacobi, captiuus detinebatur apud Mauros in oppido Velez Albo, regni Granaten-sis, in antrum quoddam vel ergastulum subterraneum detrusus, & ferreis catenis quinquaginta librarum alligatus. In hac spelunca tres menses inter alios quoque Christianos vincitus exegit. Nulla spes affulgebat eluctandi, nisi antrum perfoderent, & per cuniculos erumperent. Placuit consilium. Et licet specus esset profunda & propter soliditatem difficilis perforatu, fiduciam tamen collocabant in C H R I S T U M , castissimam eius Matrem, & sanctissimam CRVGEM Carauensem, voto nuncupato, quod nudis pedibus à Xiquena, qui locus Carauaca nouem milliaribus est distans, & à Mauris vndique insessus, sint ituri Carauacam, ibique nouem dies in sacello S. C R V C I S exacturi, pauperesque largis eleemosynis recreaturi. Coeperunt igitur pugione quodam, (aliud enim instrumentum non erat in promptu) antrum perforare, & spatio dierum octo rem arduam eò deduxerunt; vt hiatum 24. pedes altum aperuerint, quod sine miraculo fieri potuisse nullus existimabit, qui custodes die noctuque attendisse, & diligenter advigilasse perpendit. Si quando Mauri, vt scrarentur omnia, antrum ingrediebantur, Christiani foramen obtegebant culcitris & stragulis, ne fraus notaretur, adiungebant malleos in crucis formam compostos, quibus vrebantur custodes ad laxandos vel astringendos vinculorum nodos. Hac industria excæcarunt eos quamuis Argο aliās oculatores, D E O in primis conniuite, & efficiente, vt nihil sinistri

finistri de captiuis suspicarentur. Euolutis igitur diebus octo, conati sunt instrumentis quibusdam numellas, manicas, compedes confringere. Cui operi dum strenue insudant, Commendator, qui iam dimidiā vinculorum partem dissecuerat, ex antro iussus prodire, vocatur ad colloquium de sua liberatione. Qui etsi bis eodem die coactus sit laborem interrumpete, & carceris praefecto se sistere; ita tamen Deus vinxit Maurorum oculos, ut nihil videant eorum, quae Christiani moliebantur. Reuersus Commendator ad specum tantum comperit laborando profecisse captiuos, ut a compedibus expediti nihil nisi abitum expectarent. Quare sub primam noctis horam iterum ad preces conuersi vota CHRISTO, eius Matri, & S. CRVCI facta instaurarunt. Commendator vero arrepta in manum cruce, quam in antro pie venerabatur, nudipes ipse, nudipedum & situ in supplicationibus consueto incedentium agmen duxit, hymno TE DEVUM LAUDAMVS, inchoato & intereundum absoluto. Excauatus autem trames sive meatus subterraneus, desit in officina quadam ferraria, cuius seram ex parte interiori diffregenterunt, ac duobus ianuæ asseribus aiulis ad platem ipsam processerunt, perrexeruntque versus portam ciuitatis.

In quo itinere occurserunt ipsis Mauricæ mulieres ex balneis redeentes accensis funeralibus; quæ viso hoc spectaculo, maritos & vicinos vocibus inconditis exciuerunt. Nec propterea ordinem deseruere Christiani, sed ad portam usq; ciuitatis peruenierunt, ubi eos vigiles horrendis clamoribus exagitarunt, lapidibusq; impetierunt. At ne sic quidem animum desponderunt; immo audacieores, portarum obices perrumpere conati sunt. Verum ubi conatum fefellerunt euentus, unus ex eorum numero in murum ex altera parte condescendit quindecim pedes altum, ex quo desiliit in terram; cuius exemplum Commendator, alijque intrepide imitati, viam tenuerunt, quamvis locorum ignari, Xiquenam versus. Mauri Velezenses fugitiuos inseguuntur, & assequuntur quattuor ex ijs, eò quod ferro ita essent onusti, ut expeditè fugere non possent, quos ad pristinam scrututem summam immanitate reducunt. Commendator vero & reliqui tres ad ciuitatem Xiquenam contendunt, quos licet Mauri præterierint, miraculo tamen non caret, quod minimè agnouerint. Quamobrem auxilio, CHRISTI Domini, & Matris eius

eius deprecatione, huiusque sanctissimæ CRUCEIS virtute Xiquenam, & inde Carauacam ad exsoluenda vota læti peruerunt.

Eodem anno M C D L X X I I I. Martinus de Baëza Arionensis in ciuitate Baza captiuus distinebatur in domo cuiusdam Mauri Cad-Albarroz. Hic molestiam ergastuli diutinam pertæsus anhe-labat omnibus modis ad libertatem; quia tamen humana subsidia deficiebat, ad DEVUM, beatissimam Virginem Guadalupensem, & sanctissimam CRUCEM Carauensem animo conuersus, cœpit astrigmenta ferre a limâ vel simili instrumento, quod sors obtulit, secare. Continuato per biduum labore tantum effecit, ut vincula fracta deciderint, & ipse iam liber, DEO vota secundante, carcerem euaserit. Vix euasit & profectionem ad Christianorum terras, quamuis itineris imperitus, instituit; cum ecce perquisitores fugientes tergo inhærent. Quid faciat in ancipiti periculo? se dedat ultrò, an ad resistendum se paret? At solus est contra multos & armis nudatus. Agit tamen quod mens, aut bonus genius suggerit. Inclinat se, lapidem tollit, ut in persequentes iaciat, & omnes ita dilabuntur, aut potius euanescunt, ut ne unum ex ijs viderit in posterum. Recta igitur via, à qua nec volens potuisset deflectere, pergit Xiquenam, inde ad sacellum S. CRUCIS Carauensis, ubi lapidem, quem adhuc manu tenebat, in signum & monumentum tanti miraculi depositum, liberatorem DEVUM meritò veneratus.

Sub idem tempus F. Antonius de Poza, Vicarius Carauensis, iure iurando per sacros ordines præstito affirmauit se conspe-xisse puerum vnius anni, filiolum Bartholomæi Sanchez, quem mater Catharina Truxilla graui gutturis tumore laborantem. & iam iam, vti videbatur, suffocandum ad sacellum S. CRUCIS deportauit, vñâ cum vasculo olei, quod in lampadem infundere cogitârat. Puerulum miserati Vicarius, & F. Gonzalus sacellanus, qui casu tum ibi erant, mœstam parentem commonent, ut filioli guttur oleo ex accensa lampade sumpto inungat. Paret, & infans, momento citius, lumbricum bicipitem reijcit ex ore, suauiterque balbutire incipit; quem mater domum suam reportatum ter in-unxit oleo, quod secum ex lampade sacelli abstulit, gutturque infantis penitus detumuit, lumbricis quinque ex ore iterum egestis.

Anno M C D L X X I I X. cum partes Commendatoris obiret

Petrus

Petrus Faxardus præses regni Murciensis, ac dominus ciuitatis Carthaginensis, sexto die Decembris faber lignarius circa trabes accommodandas pro facello S. CRVCIS occupatus, decidit ex imro 36. pedes alto, in rupes subiectas; qui in ipso casu S. CRVCIS flebili voce commendauit, & pro eo fecerunt idem, qui euentum spectarunt. Conclamatum omnes putabant de ipsius vita, quia thoracem, cingulum, tunicam insimam, tibialia, quin & calceos discerptos ac discessos intuebantur; ipse tamen saluus & incolmis è solo surrexit, ad laboremque alacer & vegetus redijt.

Anno MCDLXXXIX. cum Catholici Reges Ferdinandus & Isabella Bazam obsiderent, & multis difficultatibus obsidio diutiis ipsorum spe protraheretur, votum nuncuparunt inuisendæ S. CRVCIS Carauacensis. Itaque i. v. Decembris die S. BARBARÆ sacra, Baza capta. Cum veiò ab earecederent Murciam reddituri, Carauacam adierunt voti soluendi gratia, lampade argentea illic relictæ, quæ hodie adhuc asseruatur.

CAP. XVII.

*INITIVM ETC AVSA S. CRVCEM
quotannis mergendi in aquam.*

Tertia dies Maij, quam Ecclesia Sanctissimæ CRVCIS inuentioni festam per totum terrarum orbem agit, est etiam CRVCIS Carauacensis cultui consecrata, ea de causa, quod pars sit illius CRVCIS, in qua CHRIS TVS salutem hominum moriendo reparauit, & hac ipsa die ab Angelis Carauacam allata, sub titulo Apparitionis honoretur. Ad hanc igitur geminā celebritatem incredibile dictu est quanta singulis annis hominum multitudo ex omnibus Hispaniæ partibus confluat. Tribus autem diebus ante, & tribus post nundinæ valde celebres agitantur, pluribus vndiq; mercibus importatis. Ipsa autem die, hoc est, tertia Maij, pro antiqua consuetudine, adhibetur cærimonia, qua S. CRVX immergitur in aquam. Olim quidem tantum ducebatur solemnis pompa supplicationis per plateas urbis præcipuas, eademque die reponebatur S. CRVX in facellum, iam autem pridie festivitatis à meridiie ascendunt ordine supplicationis venustè instituto ad facellū,

H quod